

Подарунок

На день народження маленькій Наталочці звідкілясь привезли незвичний сюрприз, якого вона не чекала! Сьогодні у дівчинки чимало яскравих подарунків, смачних солодошів, уваги дорослих, але цей дарунок був особливим. Дівчинці він сподобався більш за інші. На перший погляд це був звичайний складальний стілець, невеличкого розміру, та червоного кольору. Малятко то сідала на нього, то вставала. Весь час Наталочка вважала, що цей стілець розмовляє з нею. Нібито каже: «Не треба так мовити, не люблю, коли дітлахи кажуть брехню, кривду, якісь плітки!» Дитина сприймала жартівливо свій стільчик, та продовжувала далі бавитися. Її не лякало таке несподівано падіння. Для неї це весела гра. А мама до стільця приглядалась. Їй було цікаво.

-Що це таке? Що в ньому є незвичайного?! Він не такий як усі стільці. Бо, коли її чачо казала не правду, сидячи на ньому, то стільчик хитався і донечка падала на підлогу: «Якось треба його випробувати. Але так щоб ніхто з родини не здогадався.» І мамуня вирішила, як нікого не буде дома, то сама перевірить свої здогадки. Такий час не забарився. Поки доня бавиться з друзями на вулиці, матуся швидко забігла в кімнату Наталочки та сіла на стілець. Заспокоївшись мамунця промовила вголос: «Я – королева!» Та одразу впала на підлогу. Піднімаючись з підлоги жінка вирішила ще раз перевірити стілець.

- Я – водій потягу! І вона знову на підлозі.

-Добре. Я – вчителька! (А вона справді була вчителькою.) Мама продовжувала спокійно сидіти на стільчику: «Оце так! Та це ж чарівний стільчик! Дуже цікаво! Так хто каже правду, а хто ні – зразу всі побачать! Дивовижно! Треба цим скористатися!» Ненька частенько запрошувала до дому друзів – сусідських дітей до Наталочки. Малеча бавилась, розповідаючи різні вигадані історії, сидячи на стільці. Та раз за разом падали з нього. Тоді вони реготали, не розуміючи чому в цей час валялися на полу! А стільчик стояв поряд. Одного разу дітлахи прийшли погратися до Наталочки та раптом помітили, що стілець зник. В кімнаті його не було. Малятко подумала, що хтось його заховав і це якась гра.

-Куди він подівся? Він же маленький, складальний. Запитала Іванка, дівчинка з довгими кісками.

-А давайте його шукати! Запропонував Василь.

-Може його хтось заховав? Здивовано запитував Тарас, найкращій друг Василя.

Дітлахи почали розшукувати подарунок; по кутках, під диваном, та ліжком. Шукали в інших кімнатах, на кухні, та коридорі, але – марно. Розчаровані вони знову зібралися в кімнати Наталочки. Друзі не розуміли чому зник стілець, та де його розшукувати.

Маленька Наталочка, яка теж шукала з усіма засумувала: «Як же так? Це ж мій дарунок? Невже

його хтось забрав собі?» Мала дуже засмутилася. На очах з'явилися сльози.

- Можливо, хтось стілець викрав? Як знайти злодія?

-Давайте попитаємо поліцію! Запропонувала простодушна Наталочка. Дівчинка дуже хотіла щоб їй повернули стілець.

-Ти що! Жартуєш? Відповідав Тарас з посмішкою.

-Вони не за що не повірять нам, та ще будуть посміхатися над нами, додала Іванка: »Нам треба добре поміркувати, як самім його знайти. Не потрібно турбувати дорослих!«

-Я вигдав, радісно казав Василько, ми самі знайдемо стілець! Всі здивовано поглянули на нього. Не очікуване!

Хлопчик не звертаючи уваги на здивування своїх друзів продовжував: »Будемо шукати його без допомоги батьків; підемо на луки, на галявину в лісі, по городах до сусідів. Тільки обережно! Головне, щоб ніхто не здогадався нашим намірам. Ми зробимо вигляд, начебто ми гуляємо. Згода?«

-Згодні! Всім подобалась це міркування.

-Почнемо завтра, бо сьогодні вже вечоріє.

На ранок, добре поївши, діти почали розшукувати стілець. Дома залишилась Наталочкою з мамою, бо дівчинка була ще мала приймати участь в такій важливій справі. Дитинчатко зручно вмастилась біля

вікна, очікуючи своїх друзів. Мама Наталочки уважно спостерігала за маленькими детективами, та не заважала їм. Василь, Іванка і Тарас обережно ходили по сусідах, ніби гуляючи роздивлялися все навкруги. Був у них ще один друг на ім'я Пилип. Хлопець відпочивав у дідуся, а потім поїхав до своїх батьків у місто. Ця пригода відбудеться без нього, міркували друзі. Шкода, але сперечатися з батьками марно.

Їх село розмістилася неподалік від лісу. Хатинок не багато. Всі домівки акуратні розташувалися одна за одною. Обережно зазираючи в сусідський двір діти очима шукали стільчик. Але марно, його ніде не було. Та раптом Василько примітив, що дід Панас (сусід Наталочки), став частенько заходити до свого сараю, якій знаходився в кінці його городу. Дідусь чомусь був не задоволений.

«Товариші шукачі», - запропонував Василь:
«Ходимо, тихенько подивимось. Чого цей дідунь став часто сюди ходити?» Навшпиньках дітлахи пробралися до сараю і зазирнули в першу ліпшу щілину. Там вони побачили дідугана Панаса, який то сідав на стілець, та падав з нього. Це було так кумедно, що не стримуючи сміху Василь затулив рот рукою.

-Ти що! Шепотів йому Тарас. Він зараз нас почує, та прожене! А ще батькам поскаржиться, мої будуть не в захваті.

-Погляньте, це ж наша знахідка! Іванка дивилась на подарунок Наталочки, не відволікаючись.

Та дідок зовсім не чув дітей, та продовжував розповідати щось собі тихо бурчачи.

-Що він мені приніс? Бурмотів старий, думаючи про свого онука.

-Я ж казав! Знайди мені гарний стілець, щоб я міг спокійно відпочивати після городу! А він що!? Звідки він його взяв? Потім, трохи посидівши отак я буду падати, поки всі кістки не поламаю? Ні! Ні! Віднесу я його на велику галявину в лісі, може якийсь прохожий і відпочине на ньому. Він злющим поглядом подивився на стілець, та продовжував: « А мені досить! Досить!» Роздратований стариган зачинив сарай на замок та пішов в дім.

Ввечері діти прийшли до Наталки. Дівчинка з нетерпінням очікувала їх. Чи знайшли вони її стільчик.? За чаюванням друзі розповідали про свої пригоди.

-Так що, мій гостинець повернеться домене? Радісно запитала малятко. Усі мовчали.

-Тепер зробимо так! Сказав Василь. Хлопець вирішив поступати як справжній чоловік.

-Завтра ми прослідкуємо за дідусем Панасом до галявини. І потім заберемо твій стільчик. Згода? Так! Наталка залишилась вражена. Вона теж хотіла піти з друзями, але мамця її не пустила.

Звечора дідунь Панас ніяк не міг заспокоїтись, що онук приніс йому поганий стілець. Йому снилося, як він сідає на цей стілець та кожного разу падає з нього, та удруге сідає. Він чув реготання стільця. Безсоння мучило старенького, переслідуючи діда, стілець пропонував сісти на нього знову. Так було усю ніч.

Ранком бурчачи, старенький відніс стілець на галявину в лісі. Поставив його посеред галяви, та почемчекув до дому. Діти бачили його та притаїлися за кущами, очікуючи, що ж трапиться далі. Друзі не поспішали забирати стільчик. А далі почалось дуже цікаве, на спинку стільця спочатку сіла сорока і заскреготала йому. Що вона там йому сказала? Дітлахи переглянулися: «Не може бути! О це так!»

Стілець не витримав того безперестанного скреготання та так загойдався, що перелякана сорока злетіла. Через деякий час на нього сіла ворона та почала каркати. Карр, карр, карр. Стільцю набридло слухати то каркання, його так почало трясти, що ворона з ляку мало не впала додолу. Птах незадоволено каркнув ще раз, та полетів по своїх справах.

Згодом на стілець сів соловейко, та почав гарно співати. Всіх зачарувала його пісня, стілець міцно стояв. Згодом злетілися інші птахи. Які теж сідали на стільчик, але він багатьох змушував здійматися з нього. Дітям сподобалось дивитись і слухати таке диво. Вражена компанія не займали стільця, а пішли

до дому розмірковуючи, що завтра знову прийдуть сюди послухати пташину мову. Вже лягаючи спати, кожен з них розмірковував що завтра побачить. Ніч настала швидко.

Василь та Тарас прокинулися вранці. Митю поснідали, та пішли у ліс. Хлопці тихенько пробралися до своєї схованки. Там їх вже чекала Іванка, дівчинка вирішила прийти раніше її друзів. Дітлахи притаїлися, вони бачили що відбувалося на галявині. Птахів не було, натомість зібралось багато звірят. Тварини зібралися разом, щоб побачити, що то за стілець такий. Та перевірити його; чи правду їм розповіли птахи? Тут панував безлад, кожен намагався першим сісти на чарівний стілець. Деякі звіри почали битися, щоб першими опинитися на стільчику.

- Шикуйтеся, щоб по черзі підходити до стільця проголосив ведмідь. Ведмедько був старший серед усіх, він стояв біля стільця, спираючись на свою палицю, та сердито дивився на всю чергу. Ніхто йому не заперечував. Всі, хто були на галявині, потихеньку ставали один за одним. Перший шов їжачок. Він був невеличким на зріст. «Я не можу залізти на стілець! Я такий маленький! Можна мені до нього притиснутися?» - Тихенько промовив їжак.

-Притуляйся! Не відволікай усіх! Хтось голосно вигукнув.

-Та кажи! Що ти сьогодні робив?

-Я ходив поміж деревами та шукав гриби. Я їх носив до своєї домівки. Невпевнено мовив звірятко. Стілець стояв нерухомо.

-Так! Це правда, це правда! Я все бачила! Вигукнула червона білка, яка теж стояла в черзі.

-А ти що робила? Строго запитав у білки ведмідь. Білочка, поза чергою, скакнула на стілець. Зручно вмастилась на ньому та казала: «Я знаходила горіхи, та ховала їх, щоб їсти взимку.» Стілець не хитався.

-Ось! Зраділа білчеля: «Я казала правду!» Вона тихенько зістрибнула зі стільця, тільки червоний хвіст майнув в звіриному натовпі.

-Хто наступний? Похмурим поглядом ведмідь подивився на інших звірів: »Ну! Хто з вас сміливий? Хто може сісти, та не впасти?»

І тут, нахабно пробираючись крізь натовп на поляну вийшла руда лисиця. Хитра лукавиця оглянула весь ряд вишуканих звірів, потім незадоволена поглянула на стілець.

-Чого стілець брудний? Я що повинна сісти на такий стілець? Вона подивилась на усіх присутніх своїм хитрим та солодким в водночас поглядом.

-Сідай, злодійка! Розкажи нам де була, та що ти робила? Не зважаючи на образливі слова, лисиця вела далі: «Я не можу сідати там де бруд!» Не витримавши звіриного мовчання: «Так що, мені хтось допоможе?! Чи ні!?» Вона подивилась на вовка, який намагався

щось поцупити у вівці. Він слухняно пішов до руденької красуні, як зачарований.

-Я вам зараз розкажу де я була і що робила. Вовк хвостом швидко провів по стільцю. Лиса продовжувала: «Ходила я по селу, до своїх курочок, бо чула, що вони хворіють. Я ж не можу це так залишити! Коли курочки хворіють, мені теж погано, а так я нічого не робила. Хотіла їм допомогти.» Стілець в раз захитався, але лисиця не впала. Вона міцно трималась за нього лапками. Здивована шахрайка вела далі: «Зустріла там вовка, який затоваришував з місцевою собакою...»

-Брешеш, руда, брешеш! Не витримав сірий: «Ти сама хвостом підманювала цю собаку! Ось вона і напала на мене!» Стілець так захитався, що лиса впала на землю. Та заволала: «Ой, лишенько! Як боляче! Ну що ви дивитесь! Мені що ніхто не допоможе?!»

-Як же тобі допомогти? Не треба було брехати, та інших оббріхувати! Забирайся! Відказав ведмідь.

- Не треба нам твоїх побрехеньок! Вигукували звірі. З ганьбою лисиця зникла у гущавині. Потім сідали інші звірі. Когось стілець скидав, хтось спокійно сидів. На поляні вчинився такий галас, що неможливо було розібрати хто що казав. За цим галасом ніхто не помітив мандрівника. Який проходив недалеко, та з завеликого шуму зазирнув сюди. Перелякані звірі враз розбіглися хто куди. На галявині не залишилось нікого, тільки стілець. Чоловік підійшов ближче, щоб

побачити що то таке. Він побачив стілець червоного кольору. Мандрівник сів на стільчик. Трохи відпочив. Подивився на нього:» Яка гарна річ! Він складальний, зручний. Мені в дорозі знагодиться. Піду на луки до рибалок (він знав, що неподалік тече річка). Розповім їм про збори тварин у лісі.» І пішов собі. Час промайнув швидко. Мандрівник зупинився на березі річки. Тут два хлопця ловили рибу. Далі на луках випасалось декілька корів. За ними наглядав пастух. Мандрівник привітався з ними. Сів на стілець, та почав розмову. Він розповідав, про те, що бачив у переліску. Але ніхто йому не вірив. Тоді мандрівець запропонував: «Хто-небудь сідайте, та згадайте, що ви сьогодні вловили?»

-Хлопець, на ім'я Степан сів на стілець, та почав.

-Спочатку риба не ловилась. А потім я витягнув отакенного карася! Ледь тримав його в руках! З цими словами хлопчина впав з стільця.

-От бачиш! Стільцю не сподобалась твоя брехня!

-Не вірю! Заперечував Архип, приятель Степана: »Зараз я скажу!» Він рішуче встав зі свого місця та сів на стілець: «Отож, спочатку нічого не ловилось. Потім я побачив, що поплавок скаче у воді. Я – за вудку. Тягну, тягну. Це мабуть велика щука! Раптом вона зірвалась, та у плила.» Не встиг він домовити слова, як теж опинився на траві. Все це чув стадник Петро. Він підійшов ближче, та спитав: «А можна і мені спробувати?»

-Будь ласка, відповів мандрівник. Петро сів і почав свою розповідь: «Наша красуня Манька дає дуже жирне та смачне молоко. Його так багато, що бабця замарилась кожен день ходити на базар.» З цими словами Петро впав зі стільця на м'який трав'яний килим.

-Я ж вам казав! Це – незвичайний стілець! Дякую вам за бесіду! Чоловік взяв стілець та пішов собі. Він глянув на годинник: «Треба поспішати, скоро потяг поїде зі станції до міста.» Мужчина пришвидшив ходу, не хотів спізнитися. Він прийшов як раз вчасно. Купив квиток, сів у потяг і поїхав. В цей вечір, в місті куди квапився чоловік, у одного гарного хлопчика був день народження. Батьки сина, Євген Іванович з дружиною порались вдома, очікуючи поважного гостя. Краєм ока поглядаючи на часомір, господар розумів що скоро прийде очікуваний гість. Лунає дзенькіт.

-Чуєте? Вже хтось дзвонить! Євген Іванович пішов відчиняти двері. На порозі стояв його приятель-мандрівник, якого він давно не бачив.

-Заходь, заходь! Нарешті ми зустрілися! Сідай, розповідай, як справи, поки жінка принесе їжу на стіл.

-Дякую, але з початку я хочу привітати синочка твого, Пилипка, з днем народження. Господар зрадів та покликав сина: »Пилипе! Пилипе! Синку, ходимо сюди!» Безтурботний хлопчик вийшов зі своєї кімнати і підійшов до батька та гостя.

- Вітаю, Пилип! Сьогодні твій день народження?

-Так! Я сьогодні іменинник.

- Дивись, який дарунок, я приніс тобі! З цими словами мандрівник став розпаковувати якийсь пакунок. То був складальний стілець, червоного кольору. Побачив його, настрій у хлопця змінився, посмішка миттю зникла. Обличчя Пилипа почервоніло.

-Де ви його взяли? Переляканий хлопчина кліпав очима.

-Синку! Що з тобою? Тобі погано? Сідай на новенький стілець, та кажи, що сталося! Батько дивився на сина, та не розумів що відбувається.

-Ні! Я не хочу сідати! Я піду краще в свою кімнату. Хлопчина відвернув свій погляд від батька та гостя. В цей час з кухні вийшла мати хлопця. Жінка мала заклопотаний вигляд. Але на неї ніхто не звернув увагу. Батько та гість уважно дивились на Пилипа. А хлопчик мовчки стояв біля стільця.

-Чому ти так себе поводишся? Щось трапилося? Запитав мандрівник.

-Що відбувається? Батько уважно дивився в очі Пилипа.

-Це не простий стілець, він чарівний!

-Який!? Ти без жартів нам зараз кажеш? Чи хочеш нас надурити? В цей час батьки не розуміли хлопця. Вони

бачили, що син щось приховує, але що? Ніхто з них не знав.

-Чого ти так гадаєш?

-Кожного хто на нього сідає та каже брехню він скидає. Сам бачив. В селі сусідської дівчинці подарували. Пилип дивився на батьків своїми великими беззахисними очима.

-Де, ти його взяв? Строго запитав тато.

-Я... я...я... Червоніє ще більше: « На якийсь час я позичив його у Наталочки. Перед від'їздом відніс його до нашого дідуся.»

-Як так?! Ти що вкрав його! Батько запалав гнівом: «Ти – злодій? Як можна було вкрати дарунок у маленького дитя? Це ж справжній злочин!»

-Та, ні, ні, ні. Дідусь просив, щоб я приніс йому якого небудь стільця! Хотів після городу відпочивати на ньому. Ось я і вирішив, що Наталочка бавиться зі своїм стільцем, для неї це забаганка. Що вона навіть не помітить зникнення стільчик. Але ж їй він не потрібен?! Я хотів зробити гарну справу. Я не знав, що так станеться... Хлопчик відвернув своє лице та плакав.

-Та що у нас замало стільців у домі! Чому ти ні кого не питав? Батько ніяк не міг заспокоїтися. Він палав від гніву, все його обличчя почервоніло. Ледве стримуючи себе, господар дома намагався не вдарити сина. Розчарована мамця мовчки пішла на кухню. Та

нехай самі розбираються! Міркувала собі жінка. В розмову втрутився гість: «Так, ти помилився! Але ти не злодій. Ми можемо все виправити. Ти зрозумій, Пилипе, помиляються всі. Але не всі можуть це визнати.» Спокійно говорив мандрівник.

-І я тобі допоможу в цьому.

-Як мені тепер бути? Хлопчик стояв у розпачі, не знаючи що робити. Друзі гадають, що я малий злодюжка? Хлопчина втратив надію.

-Ні! Це не так! Я знаю, сказав мандрівник. Завтра ми усі їдемо в село. У Наталочки просити вибачення. Я вважаю, що їй буде приємно що саме ти повернеш її подарунок.

-Їй треба все розповісти? А вона мене пробачить? З надію в голосі запитав хлопак.

-Так, вона тебе пробачить, казав мандрівник, не бійся! Я буду поряд. Все буде гаразд!

-Але його треба наказати! Це так не повинно залишати! Лютував господар дома.

-Я вважаю, що він вже достатньо покараний, казав мандрівник.

-Як? Ким? Сердитий батько не відступав.

-Тим, що зізнався у своєму вчинку! Спокійно мовив чоловік. Всі разом подивились на Пилипа. Хлопчик мовчки сидів на стільчику. З його очей текли великі сльози. «Я вважаю, що вам теж треба підтримати

сина, та пробачити його!» Тато простягнув хлопцю свою руку. Пилип підійшов та обійняв отця.

-Пробачте мені! Я ніколи не буду брати чужі речі! Ніколи!

-Все добре синку.

-Гарно, що ти зрозумів свою провину, але їхати треба! Ти не бійся! Я поїду с тобою! Парубок з надією поглянув на гостя. Хлопчисько зрадив, його сльози миттю висохли.

На ранок вони поїхали у село. Пилип разом з мандрівником пішли до дому Наталочки. Відчинила їм мама. Матуся здивувалась, коли побачила Пилипа та поряд незнайомого чоловіка. Але побачивши стілець все зрозуміла, та покликала донечку.

-Пробач мені, будь ласка. Промовив Пилип. Потім подивившись на усіх він додав: «Це я взяв твій стілець. Але я не навмисне! Я хотів дати його своєму дідусю Панасу. Я обіцяю, що більше не задам тобі шкоди.» З цими словами хлопець простягнув дівчинці шоколадку.

Наталочка підійшла до Пилипа та міцно обняла його. Дівчинка вміла пробачати, та дуже зраділа, що її улюблений стілець нарешті повернувся.